

Ku Harmonii Rodzaju – Związek Między Zagrożeniem Męskości a Równością Płci w Ujęciu Międzykulturowym.

Minęło już 30 lat odkąd badacze międzykulturowo analizowali, co to znaczy być kobietą i mężczyzną w danej kulturze. Nasze międzykulturowe badania pozwolą na nowo zobaczyć, co kryje się pod pojęciem kobiecości i męskości oraz jakie role i zachowania mężczyźni i kobiety powinni przejawiać, a jakich zachowań i ról powinni unikać by być w oczach innych prawdziwymi kobietami i mężczyznami.

W planowanych przeze mnie badań międzykulturowych sprawdzimy, czym jest męskość i jaka jest współczesna treść stereotypów płci dotyczących mężczyzn są powszechne i wspólne dla innych kultur. Ogólnie wyniki wielu badań (prowadzonych głównie do tej pory w kontekście kultur zachodnich) wskazują na to, iż normy męskości to sprawczość, dominacja, dążenie do wysokiego statusu społecznego i unikanie kobiecości. Mężczyźni mają większą pozycję i status społeczny niż kobiety w większości kultur, ale mężczyźni muszą udowodnić swoją siłę i pozycję, którą de facto łatwo tracić, bo jest ulotna i zagrożona – zgodnie z postulatami znanej i szeroko cytowanej w świecie nauki Teorii Zagrożonej Męskości. Do tej pory nie przeprowadzono badań nad niepewną męskością w kontekście międzykulturowym, jak również nie analizowano czynników, które mogą zagrażać męskiej tożsamości.

W moim 36-miesięcznym projekcie badawczym przeprowadzimy 5 badań międzykulturowych. Będą to badania zarówno korelacyjne, jak i eksperymentalne, w których weźmie udział ponad 10000 uczestników z przynajmniej krajów. Najpierw zajmiemy się analizą treści opisowych, jak również nakazów i zakazów dotyczących stereotypów płci wśród mężczyzn w co najmniej 20 krajach.

Do realizacji tego badania rozwinę współpracę badawczą zorganizowaną przez mnie przy poprzednich projektach, a łączącego badaczy z ponad 20 krajów. Podobnie jak w większości badań psychologii międzykulturowej, będziemy opierać się głównie na próbach studenckich, choć dołożymy starań, by w części krajów (co najmniej w sześciu) próbę studencką uzupełnić próbą z populacji generalnej. Materiały badawcze poddamy procedurze tłumaczeń zwrotnych, oraz będziemy sprawdzać ekwiwalencję zebranych danych między kulturami. Wszystkie badania zostaną przeprowadzone ze szczególnym uwzględnieniem etycznego podejścia do wszystkich zaangażowanych uczestników we wszystkich krajach.

Nasze badanie pozwoli nam na uzupełnienie szereg luk w literaturze z zakresu społecznej psychologii rodzaju. Uzyskane przez nas wyniki pozwolą zrozumieć, co decyduje o byciu „prawdziwym mężczyzną” w danej kulturze i jakie 1) cechy i 2) zachowania mężczyźni powinni unikać by nie zagrozić swojej prawdziwej męskiej tożsamości. Nasz projekt umożliwi nam także zbadanie, jakie rodzaje cech i zachowania mogą prowadzić do zagrożenia męskością w danym kontekście kulturowym - jako że wartości kulturowe również wpływają na treść stereotypów płci, to zakładamy, że w krajach kolektywistycznych nakaz bycia sprawczym mężczyzną może mieć mniejsze znaczenie. Podobnie, w krajach o wyższym poziomie równości płci, w których podobieństwo między rolami mężczyzn i kobiet jest bardziej powszechne, można oczekiwać, że nakaz unikania zachowań kobiecych będzie miał także dużo mniejsze znaczenie. Nasze wyniki pozwolą również na wskazanie, czy i jak mężczyźni w różnych kulturach rekompensują ewentualną utratę ich statusu płci. Specyficzne cechy i zachowania, których mężczyźni powinni unikać w celu zabezpieczenia ich męskości będą zależały od stereotypów dotyczących typowych cech kobiecych i męskich w danym kontekście kulturowym. Może to również odzwierciedlać wartości kulturowe, które są istotne w danym społeczeństwie (jak i w danym okresie). Dlatego też, jeśli kontekst społeczny lub kulturowy zachęca mężczyzn do manifestowania bardziej komunalnych, mniej męskich (np. agresywnych), mniej zorientowanych na status i mniej dominujących w ich zachowaniu, przewidujemy, że manifestowanie powyższych cech w ich zachowaniu może stanowić mniejsze zagrożenie dla ich męskości. I wreszcie, co najważniejsze, nasz projekt pomoże nam zbadać związek między zagrożeniem męskości a współczesnymi ruchami równościowymi, antydyskryminacyjnymi na rzecz kobiet - sprawdzimy czy, informacja a zwiększeniu statusu kobiet i ich większej pozycji różnych kulturach wpływa na postawy mężczyzn wobec ruchów pro-równościowych. W szczególności przypuszczamy, że przypomnienie o takich ruchach może stanowić zagrożenie dla męskości (jako symbol obniżenia dominacji mężczyzn nad kobietami) i w rezultacie mężczyźni rekompensują to zagrożenie, obniżając swoje poparcie dla działań na rzecz równości płci, ale przede wszystkim w krajach o niższej równości płci poziomów.

Proponowane badania empiryczne obejmą co najmniej 20 krajów. Aby osiągnąć ten cel, założyłem międzynarodowe konsorcjum składających się z naukowców, w których główną badaczką Jennifer Bosson z University of South Florida (przy współpracy z Josephem A. Vandello), którzy są ekspertami w dziedzinie psychologii społecznej i płci, i twórcami Teorii Zagrożonej Męskości. Pozostałe osoby zaangażowane w pracy projektowej to doświadczeni badacze międzykulturowi, posiadający kontakty i stale współpracują z badaczami z innych krajów. Posiadanie takiego zespołu jest konieczne do tego, by przeprowadzić tak szeroko zakrojone badania międzykulturowe.